

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

4. oktober 2024

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 431 (Alm. del) af 10. september 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse den forventede restlevetid for 55-årige, 60-årige og 65-årige personer i beskæftigelse fordelt på uddannelsesbaggrund og køn? Oplysningerne ønskes for seneste historiske år. Ministeren bedes desuden oplyse den forventede restlevetid for 55-årige, 60-årige og 65-årige for hele befolkningen (beskæftigede og ikke-beskæftigede) fordelt på uddannelsesbaggrund. Oplysningerne ønskes for seneste historiske år.

Svar

Det skal til opgørelsen bemærkes, at den forventede restlevetid er baseret på et såkaldt tværsnit, dvs. med udgangspunkt i observerede aldersspecifikke dødshyppigheder i 2023, som er seneste dataår. Restlevetid på tværsnit udtrykker alene den aktuelle levetid i et bestemt år, og antager, at personerne vil gennemleve de i dataåret observerede dødeligheder ved højere alderstrin.

En tværsnitsopgørelse opdelt på uddannelsesniveau vil dermed afspejle de observerede dødeligheder i det anvendte dataår for ældre aldersgrupper med samme uddannelsesniveau. Det stigende uddannelsesniveau i befolkningen betyder, at uddannelsesgrupperne ændrer størrelse og sammensætning over tid. Fx var 28 pct. af de 60-årige ufaglærte i 2022, sammenlignet med 42 pct. af de 80-årige. Hvis gruppen af ufaglærte 60-årige derfor er en gennemsnitligt mindre ressourcestærk gruppe end ufaglærte var tidligere – og restlevetiden derfor i højere grad kan være koncentreret i bunden af levetidsfordelingen – kan den opgjorte restlevetid for ufaglærte potentielt være overvurderet isoleret set som følge heraf. Omvendt vil generelt faldende dødeligheder i fremtiden trække i retning af, at restlevetiden for alle uddannelsesgrupper kan være højere end opgjort med de nuværende tværsnitsdødeligheder.

Den forventede restlevetid for beskæftigede 55-årige er opgjort på baggrund af observerede dødeligheder blandt personer over 55 år, der var beskæftigede som 55-årige. Når der alene ses på personer, der var beskæftiget som 55-, 60- og 65-årige, baseres opgørelsen på en relativt stærk gruppe inden for hver af uddannelsesgrupperne. Særligt vil kravet om beskæftigelse som 60- og 65-årig frasortere en stor del af befolkningen på de ældre aldersgrupper, hvor mange trak sig tilbage på efterløn, og hvor efterlønsalderen var 60 år.

De opgjorte restlevetider fremgår af tabel 1. Når der ses på 55-årige beskæftigede mænd, er den opgjorte restlevetid på 26,7 år for ufaglærte, hvilket er knap 1,1 år kortere end for faglærte, 2,8 år kortere end for gruppen med kort- og mellemlang videregående uddannelse, og 3,9 år kortere end for gruppen med lang videregående uddannelse.

Tabel 1

Forventet restlevetid for 55-, 60- og 65-årige, opgjort på tværs af højeste fuldførte uddannelse og beskæftigelsesstatus

	Ufaglært	Faglært	KVU/MVU	LVU	Forskel mellem LVU og ufaglært
--- antal år ---					
Beskæftiget som 55-årig					
Mænd	26,7	27,7	29,5	30,6	3,9
Kvinder	30,1	31,1	32,4	33,0	2,9
Beskæftiget som 60-årig					
Mænd	22,9	23,7	25,2	26,0	3,2
Kvinder	26,2	26,9	28,1	28,6	2,4
Beskæftiget som 65-årig					
Mænd	19,4	19,9	21,3	21,8	2,4
Kvinder	22,3	23,0	23,9	24,1	1,8
Alle 55-årige (beskæftigede og ikke-beskæftigede)					
Mænd	24,4	26,6	28,8	30,1	5,7
Kvinder	27,8	30,2	31,8	32,6	4,8
Alle 60-årige (beskæftigede og ikke-beskæftigede)					
Mænd	20,4	22,2	24,2	25,4	5,0
Kvinder	23,5	25,6	27,1	27,9	4,4
Alle 65-årige (beskæftigede og ikke-beskæftigede)					
Mænd	16,7	18,2	19,9	20,9	4,1
Kvinder	19,5	21,3	22,6	23,2	3,8

Anm.: Forventet restlevetid er beregnet på tværsnitsdata for 2022. Aldersgrupper op til og med 105 år indgår i opgørelsen af den forventede restlevetid. Den forventede restlevetid for beskæftigede 55-årige er opgjort på baggrund af observerede dødeligheder blandt personer over 55 år, der var beskæftigede som 55-årige.

Grundet databegrænsninger er beregningen 1) uddannelsesopdelt op til alder 98, 2) opdelt på beskæftigelse som 55-årig op til alder 97, og 3) opdelt på beskæftigelse som 60-årig op til alder 102.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

For 55-årige beskæftigede kvinder er den opgjorte restlevetid på 30,1 år for ufaglærte, hvilket er 1 år kortere end for faglærte, 2,3 år kortere end for gruppen med kort- og mellemlang videregående uddannelse, og 2,9 år kortere end for gruppen med lang videregående uddannelse.

Den opgjorte restlevetidsforskel på tværs af uddannelse mindskes, når der alene ses på personer, der var beskæftigede som hhv. 55-, 60- og 65-årig, sammenlignet med når der ses på både beskæftigede og ikke-beskæftigede. Når der ses på alle 55-årige, er den forventede restlevetid for mænd (kvinder) med lang videregående uddannelse 24 (17) pct. længere end for ufaglærte. Ses der alene på 55-årige i beskæftigelse er den opgjorte restlevetid for mænd (kvinder) med lang videregående uddannelse 15 (10) pct. længere end for ufaglærte. Forskellen mellem kønnene er omtrent den samme, når der alene ses på beskæftigede, som når der ses på både beskæftigede og ikke-beskæftigede.

Der opgøres generelt en større forskel mellem uddannelsesgruppernes restlevetid for mænd end for kvinder, ligesom at den opgjorte restlevetid er længere for kvinder end for mænd. Restlevetiden falder pr. definition, når der måles fra et højere alderstrin, og derfor mindskes de opgjorte forskelle i restlevetiden rent mekanisk, når opgørelsen tager udgangspunkt i et højere alderstrin. At den forventede restlevetid ikke er 5 år højere, når der måles ved 55 år i stedet for 60 år, afspejler, at nogle dør mellem 55- og 60-årsalderen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister